

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจริยศึกษา ภาควิชาปริยัติธรรมและจริยศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ชื่อหลักสูตร

- ๑.๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจริยศึกษา
- ๑.๒ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Programme
in Moral Education

๒. ชื่อปริญญา

- ๒.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรบัณฑิต (จริยศึกษา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education
(Moral Education)
- ๒.๒ ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.บ. (จริยศึกษา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : B.Ed. (Moral Education)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาปริยัติธรรมและจริยศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ- ราชวิทยาลัย

๔. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๔.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาจริยศึกษา
- ๔.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถนำความรู้ด้านจริยศึกษามาแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน และเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ตามหลักพระพุทธศาสนา

๕. โครงสร้างหลักสูตร

๕.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๕.๒	หมวดวิชาชีพครู	๕๐	หน่วยกิต
๕.๓	หมวดวิชาเฉพาะด้าน	๙๑	หน่วยกิต
	๑) วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
	๒) วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
	๓) วิชาเฉพาะสาขา	๕๑	หน่วยกิต
๕.๔	หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต

รวม

๑๗๗

หน่วยกิต

๖. รายวิชา

๖.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะครุศาสตร์

๖.๒ หมวดวิชาชีพครู ๕๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาชีพครู ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

๖.๓ หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๙๑ หน่วยกิต

๑) วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาแกนพระพุทธศาสนา ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะครุศาสตร์

๒) วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

๓) วิชาเฉพาะสาขา ๕๑ หน่วยกิต

ให้นักศึกษาวิชาจริยศึกษา เรียนรายวิชาในวิชาเฉพาะสาขา ๕๑ หน่วยกิต โดยเรียนวิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต และวิชาเลือก ๒๑ หน่วยกิต มีรายละเอียดดังนี้

ก. วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๗ ๓๐๑	พื้นฐานการศึกษาทางจริยศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๒	หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๓	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริยศึกษา	๓(๒-๒-๕)
๒๐๗ ๓๐๔	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางจริยศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๕	จริยธรรมกับการพัฒนาเยาวชน	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๖	พระสงฆ์กับการพัฒนาจริยธรรม	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๗	สมาธิศึกษา	๓(๒-๒-๕)
๒๐๗ ๓๐๘	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จริยศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๙	การวิจัยทางจริยศึกษา	๓(๒-๒-๕)
๒๐๗ ๓๑๐	การสอนจริยศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓(๒-๒-๕)

ข. วิชาเลือก ๒๑ หน่วยกิต

๒๐๗ ๔๑๑	สัมมนาทางจริยศึกษา	๓(๒-๒-๕)
๒๐๗ ๔๑๒	จริยธรรมกับการพัฒนาสังคม	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๑๓	จริยธรรมกับเทคโนโลยี และสภาวะแวดล้อม	๓(๓-๐-๖)

๒๐๗ ๔๑๔	การแนะแนวด้านจริยธรรม	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๑๕	จริยธรรมความเป็นครู	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๑๖	จริยธรรมกับการดำเนินชีวิต	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๑๗	จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๑๘	จริยธรรมกับเศรษฐกิจ	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๑๙	จริยธรรมวิชาชีพ	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๒๐	จริยธรรมกับคุณค่าทางวัฒนธรรม	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๔๒๑	ศึกษาอิสระทางจริยศึกษา	๓(๐-๖-๖)

๖.๔ หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

นิสิตต้องศึกษารายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๖.๕ วิชาโท ๑๘ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาอื่นที่ประสงค์จะศึกษาสาขาวิชาจริยศึกษา เป็นวิชาโท ต้องศึกษาวิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต โดยศึกษาวิชาบังคับ ๑๒ หน่วยกิต และวิชาเลือก ๖ หน่วยกิต มีรายละเอียดดังนี้

๑) วิชาบังคับ ๑๒ หน่วยกิต

๒๐๗ ๓๐๑	พื้นฐานการศึกษาทางจริยศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๒	หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๐๔	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางจริยศึกษา	๓(๓-๐-๖)
๒๐๗ ๓๑๐	การสอนจริยศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓(๒-๒-๕)

๒) วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต

ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาอื่น ๆ ในสาขาวิชาจริยศึกษา ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๗. คำอธิบายรายวิชา

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์

๗.๒ หมวดวิชาชีพครู ๕๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาชีพครู ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

๗.๓ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาแกนพระพุทธศาสนา ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์

๗.๔ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์

๗.๕ วิชาเฉพาะสาขา ๕๑ หน่วยกิต

๑) วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๗ ๓๐๑ พื้นฐานการศึกษาทางจริยศึกษา ๓(๓-๐-๖)
(Foundations of Moral Education)

ศึกษาแนวคิดและความสำคัญของจริยศึกษา พื้นฐานความรู้เบื้องต้นของคุณธรรม จริยธรรม ความสัมพันธ์ของจริยศึกษากับศาสตร์อื่น ๆ แนวคิดจริยศึกษาในด้านปรัชญา ศาสนา ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักจริยธรรมในทางพระพุทธศาสนา ศาสนาพราหมณ์ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาซิกข์ ลัทธิขงจื้อ - เต๋า และจริยธรรมในศาสนาและลัทธิอื่นที่สำคัญ

๒๐๗ ๓๐๒ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้จริยศึกษา ๓(๓-๐-๖)
(Curriculum and Moral Education Learning Management)

ศึกษาแนวคิดการจักระการเรียนรู้ทางจริยศึกษา การจัดหลักสูตรสถานศึกษาตามแผนการศึกษาชาติ การวิเคราะห์หลักสูตร การบริหารหลักสูตร รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินหลักสูตร

๒๐๗ ๓๐๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริยศึกษา ๓(๒-๒-๕)
(Moral Education Learning Activity Management)

ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมทางจริยศึกษาและการเข้าร่วมกิจกรรม การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ การจัดนิทรรศการ การจัดโครงการบรรพชาสามเณรและเยาวชนภาค ฤดูร้อน การจัดกิจกรรมโครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรม การประเมินและติดตามผลโครงการ

๒๐๗ ๓๐๔ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางจริยศึกษา ๓(๓-๐-๖)
(Innovation and Information Technology for Moral Education)

ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ระบบสารสนเทศทางจริยศึกษา ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ กระบวนการเรียนรู้ การออกแบบสารสนเทศ การติดตั้งระบบสารสนเทศ การพัฒนาระบบสารสนเทศและการประเมินผลระบบสารสนเทศทางจริยธรรม

๒๐๗ ๓๐๕ จริยธรรมกับการพัฒนาเยาวชน ๓(๓-๐-๖)
(Ethics and Youth Development)

ศึกษาหลักจริยธรรมกับการพัฒนาเยาวชน นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมจริยธรรมเยาวชน อิทธิพลของสื่อมวลชน สิ่งแวดล้อมและค่านิยมในสังคม บทบาทและหน้าที่ของ

ครอบครัว สถานศึกษา คณะสงฆ์ และองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม จริยธรรมกับการแก้ปัญหาของเยาวชน

๒๐๗ ๓๐๖ พระสงฆ์กับการพัฒนาจริยธรรม ๓(๓-๐-๖)

(Sangha and Ethical Development)

ศึกษาพัฒนาการของพระสงฆ์กับการพัฒนาจริยธรรม บทบาทของพระสงฆ์กับการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม พระสงฆ์กับการแก้ปัญหาอาชญากรรม พระสงฆ์กับการใช้หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พระสงฆ์กับการวางรากฐานทางศีลธรรมของสังคมไทย

๒๐๗ ๓๐๗ สมาธิศึกษา ๓(๒-๒-๕)

(Meditation Studies)

ศึกษาหลักการ วิธีการ จุดมุ่งหมาย และประโยชน์ของการปฏิบัติสมาธิตามแนวทางพระพุทธศาสนา กระบวนการฝึกสมาธิเพื่อการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน การประยุกต์ใช้สมาธิในการเรียนการสอนและชีวิตประจำวัน

๒๐๗ ๓๐๘ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จริยศึกษา ๓(๓-๐-๖)

(Moral Education learning Measurement and Evaluation)

ศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จริยศึกษา การประเมินพฤติกรรมทางจริยศึกษา การสร้างแบบทดสอบวัดด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวัดและประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและทักษะกระบวนการ แบบสังเกตพัฒนาการตามแบบ ศีล สมาธิ ปัญญา หลักการประเมินผลอัตรการพัฒนากุณนิภาวะทางธรรมจริยา ตามหลักอริยวัตร ๕ คือ ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ และปัญญา

๒๐๗ ๓๐๙ การวิจัยทางจริยศึกษา ๓(๒-๒-๕)

(Moral Education Research)

ศึกษาแนวทาง วิธีการ การวิจัยทางจริยธรรม ฝึกการออกแบบงานวิจัยที่เหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าทางจริยธรรม งานวิจัยที่เกี่ยวกับจริยธรรม แนวโน้มการวิจัยทางจริยธรรม

๒๐๗ ๓๑๐ การสอนจริยศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓(๒-๒-๕)

(Moral Teaching in Basic Education)

ศึกษาจุดมุ่งหมายการสอนจริยศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา การวิเคราะห์แบบเรียน กระบวนการสอน การออกแบบกิจกรรม การพัฒนาสื่อ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทางจริยศึกษา การสาธิตการสอน การจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การประเมินผลพฤติกรรมจริยศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒) วิชาเลือก ๒๑ หน่วยกิต

๒๐๗ ๔๑๑ สัมมนาทางจริยศึกษา ๓(๒-๒-๕)

(Seminar on Moral Education)

วิเคราะห์ปัญหาการจัดการศึกษาทางจริยศึกษาในสถานศึกษา จริยธรรมกับการดำเนินชีวิต จริยธรรมกับสังคม แนวทางการพัฒนาจริยธรรม บูรณาการความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติในการศึกษาปัญหาทางจริยธรรมในปัจจุบัน เป็นประเด็นสัมมนาเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา

๒๐๗ ๔๑๒ จริยธรรมกับการพัฒนาสังคม ๓(๓-๐-๖)
(Ethics and Social Development)

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม จริยธรรมกับการพัฒนาสังคมและท้องถิ่น จริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประชาชน บทบาทของคณะสงฆ์กับการส่งเสริมการปฏิบัติธรรม บทบาทขององค์กรเอกชนและวิชาชีพในการส่งเสริมการพัฒนาจริยธรรม กระบวนการใช้จริยธรรมในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย

๒๐๗ ๔๑๓ จริยธรรมกับเทคโนโลยีและสภาวะแวดล้อม ๓(๓-๐-๖)
(Ethics and Technology and Environment)

ศึกษาจริยธรรมกับเทคโนโลยีและสภาวะแวดล้อม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี จริยธรรมในการแก้ปัญหาาระบบนิเวศวิทยาในสังคม วิเคราะห์ผลกระทบทางจริยธรรมของการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในสังคม ประมวลปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสังคมไทย

๒๐๗ ๔๑๔ การแนะแนวด้านจริยธรรม ๓(๓-๐-๖)
(Ethical Guidance)

ศึกษาหลักการ แนวคิดพื้นฐานและความมุ่งหมายของการแนะแนว ความแตกต่างระหว่างบุคคล การประยุกต์หลักกรรมเพื่อการแนะแนว การใช้หลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ประเมินสภาพปัญหาการแนะแนวด้านจริยธรรมในสถานศึกษา

๒๐ ๔๑๕ จริยธรรมความเป็นครู ๓(๓-๐-๖)
(Ethics for teachers)

ศึกษาหลักคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา ความรักและศรัทธา ในวิชาชีพครู การวางตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี การอุทิศตนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของความเป็นครู การพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียน ภาวะผู้นำของความครู รุ่งอรุณของการศึกษาพัฒนาความเป็นครู การพัฒนาการเรียนรู้อยู่ตามหลักธรรมมาภิบาล การประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมของครู

๒๐๗ ๔๑๖ จริยธรรมกับการดำเนินชีวิต

๓(๓-๐-๖)

(Ethics and Life)

ศึกษาหลักบูรณาการชีวิตให้สมบูรณ์ตามหลักการพัฒนาขั้น ๕ หลักจริยมรรค หลักไตรสิกขา การศึกษาให้รู้จักตัวเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมในการดำรงชีวิต อุดมลักษณ์และจิตลักษณ์ทางสังคมและทางเพศ คุณลักษณะเฉพาะตน และคุณลักษณะร่วมที่พึงประสงค์ของสังคมไทย จริยธรรมกับการดำรงชีวิต วิธีการแห่งปัญญาในการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรมและจริยธรรม การพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมตามพุทธธรรม จริยธรรมเพื่อความสัมพันธ์ในสังคม จริยธรรมเพื่อส่งเสริมชีวิตที่ดีร่วมกัน

๒๐๗ ๔๑๗ จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร

๓(๓-๐-๖)

(Ethics for Administrator)

ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารจัดการตามจุดเน้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล คุณธรรมและจริยธรรมในการครองตน ครองคน และครองงาน การสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน การประเมินผลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร

๒๐๗ ๔๑๘ จริยธรรมกับเศรษฐกิจ

๓(๓-๐-๖)

(Ethics and Economic)

ศึกษาหลักคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อความอยู่ดีทางเศรษฐกิจตามหลักพุทธธรรม พฤติกรรมเบี่ยงเบนในการบริโภค คุณธรรมและจริยธรรมกับเศรษฐกิจระบบทุนนิยม เสรีนิยม และระบบคอมมิวนิสต์ คุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร คุณธรรมและจริยธรรมในการผลิต การจำหน่าย การโฆษณาประชาสัมพันธ์ พฤติกรรมองค์การการค้าโลก ธนาคารโลก พฤติกรรมเจรจาเขตการค้าเสรี (FTA) พฤติกรรมการทุจริต (Corruption) เชิงนโยบายทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์และประเมินผลจริยธรรมกับเศรษฐกิจเป็นกรณีศึกษา

๒๐๗ ๔๑๙ จริยธรรมวิชาชีพ

๓(๓-๐-๖)

(Professional Ethics)

ศึกษาหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพ จริยธรรมของข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา แพทย์ พยาบาล ทนายความ ผู้พิพากษา อัยการ วิศวกร พ่อค้า นักธุรกิจ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม นักการเมือง สื่อสารมวลชน และวิชาชีพอื่นที่มีการควบคุม วิเคราะห์และประเมินผลจริยธรรมวิชาชีพเป็นกรณีศึกษา

๒๐๗ ๔๒๐ จริยธรรมกับคุณค่าทางวัฒนธรรม

๓(๓-๐-๖)

(Ethics and Cultural Value)

ศึกษาคุณค่าทางจริยธรรมและปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม การนำจริยธรรมมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาวัฒนธรรม อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย วิถีชีวิตของชุมชนที่มีต่อการดำรงและส่งเสริมคุณค่าทางวัฒนธรรม

๒๐๗ ๔๒๑ ศึกษาอิสระทางจริยศึกษา

๓(๐-๖-๖)

(Independent Study on Moral Education)

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางจริยศึกษา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา